

Dokument ze zasedání

A8-0220/2017

13.6.2017

ZPRÁVA

Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy
(2016/2240(INI))

Výbor pro zahraniční věci
Výbor pro kulturu a vzdělávání

Zpravodajové: Elmar Brok, Silvia Costa

(Postup společných schůzí výborů – článek 55 jednacího řádu)

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	19
INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	22
JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU	23

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy (2016/2240(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na čl. 167 odst. 3 a 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),
- s ohledem na Úmluvu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005,
- s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2347 ze dne 24. března 2017,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zejména na cíle udržitelného rozvoje tisíciletí 4 a 17,
- s ohledem na společné sdělení Komise a místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 8. června 2016 s názvem „Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy“ (JOIN(2016)0029) adresované Evropskému parlamentu a Radě,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 10. května 2007 o Evropském programu pro kulturu v globalizovaném světě (KOM(2007)0242),
- s ohledem na přípravnou akci pro kulturu v rámci vnějších vztahů a její doporučení¹,
- s ohledem na dokument nazvaný „Sdílená vize, společný postup: Silnější Evropa – globální strategie Evropské unie pro zahraniční a bezpečnostní politiku“, který dne 28. června 2016 představila místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka,
- s ohledem na usnesení Rady ze dne 16. listopadu 2007 týkající se Evropského programu pro kulturu²,
- s ohledem na zprávu Komise o provádění evropského programu pro kulturu (KOM(2010)0390),
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. listopadu 2016 o strategické komunikaci EU s cílem bojovat proti propagandě, kterou proti ní vedou třetí strany³,
- s ohledem na Rámcovou úmluvu Rady Evropy o hodnotě kulturního dědictví pro společnost (úmluva z Fara) z roku 2005⁴,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 16. prosince 2008 o podpoře kulturní rozmanitosti

¹ http://ec.europa.eu/culture/library/publications/global-cultural-citizenship_en.pdf

² Úř. věst. C 287, 29.11.2007, s. 1.

³ Přijaté texty, P8_TA(2016)0441.

⁴ <http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/199>

a mezikulturního dialogu ve vnějších vztazích Unie a jejích členských států¹,

- s ohledem na své usnesení ze dne 12. května 2011 o kulturních dimenzích vnější činnosti EU²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. ledna 2016 o úloze mezikulturního dialogu, kulturní rozmanitosti a vzdělávání při prosazování základních hodnot Unie³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2015 o úloze EU v rámci OSN – jak lépe dosáhnout cílů EU v zahraniční politice⁴,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 23. prosince 2014 týkající se Evropského programu pro kulturu (2015–2018)⁵,
- s ohledem na Úmluvu UNESCO o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví z roku 1972,
- s ohledem na své usnesení ze dne 8. září 2015 nazvané „Na cestě k integrovanému přístupu ke kulturnímu dědictví pro Evropu“⁶,
- s ohledem na rezoluci CM/RES (2010)53 Rady Evropy zakládající částečnou rozšířenou dohodu o kulturních trasách,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2016 o soudržné politice EU pro kulturní a kreativní odvětví⁷,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 24. listopadu 2015 o kultuře ve vnějších vztazích EU se zaměřením na kulturu v rozvojové spolupráci⁸,
- s ohledem na své usnesení ze dne 30. dubna 2015 o ničení kulturních památek příslušníky ISIS/Dá'íš, zejména na jeho bod 3, v němž „vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku Unie, aby využila kulturní diplomacii a mezikulturní dialog jako nástroj pro smířování různých komunit a obnovu zničených památek“⁹;
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. dubna 2008 o Evropském programu pro kulturu v globalizovaném světě¹⁰,
- s ohledem na výsledky 3502. zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, které se konalo ve dnech 21. a 22. listopadu 2016,

¹ Úř. věst. C 320, 16.12.2008, s. 10.

² Úř. věst. C 377 E, 7.12. 2012, s. 135.

³ Přijaté texty, P8_TA(2016)0005.

⁴ Přijaté texty, P8_TA(2015)0403.

⁵ Úř. věst. C 463, 23.12.2014, s. 4.

⁶ Přijaté texty, P8_TA(2015)0293.

⁷ Přijaté texty, P8_TA(2016)0486.

⁸ Úř. věst. C 417, 15.12.2015, s. 41.

⁹ Úř. věst. C 346, 21.9.2016, s. 55.

¹⁰ Úř. věst. C 247 E, 15.10.2009, s. 32.

- s ohledem na svou studii nazvanou „Výzkum pro výbor CULT – evropské kulturní instituce v zahraničí“¹,
 - s ohledem na svou studii nazvanou „Výzkum pro výbor CULT – evropská hlavní města kultury: strategie úspěšnosti a dlouhodobé dopady“²,
 - s ohledem na studii z roku 2015 s názvem „Analýza toho, jak EU a její politiku vnímají v zahraničí“³, kterou si vyžádala Služba nástrojů zahraniční politiky,
 - s ohledem na stanovisko Výboru regionů k dokumentu „Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy“,
 - s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k dokumentu „Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy“,
 - s ohledem na návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o Evropském roku kulturního dědictví (2018) (COM(2016)0543),
 - s ohledem na sdělení Komise o Evropském sboru solidarity (COM(2016)0942),
 - s ohledem na závěry Rady ze dne 14. prosince 2015 o přezkumu evropské politiky sousedství,
 - s ohledem na rozhodnutí Mezinárodního trestního soudu ze dne 27. září 2016, podle něhož byl Ahmad Al Faqi Al Mahdi shledán vinným ze zničení několika mauzoleí v Timbaktu a v němž bylo poprvé v souladu s Římským statutem rozhodnuto, že zničení kulturního dědictví může být považováno za válečný zločin,
 - s ohledem na článek 52 jednacího řádu,
 - s ohledem na společná jednání Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro kulturu a vzdělávání podle článku 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro kulturu a vzdělávání (A8-0220/2017),
- A. vzhledem k tomu, že EU je v zahraničních vztazích stále významnějším aktérem a měla by na základě článku 167 SFEU vynakládat další zdroje a energii na podporu své společné kultury, kulturního dědictví, umělecké tvorby a inovace v rámci regionální rozmanitosti;
- B. vzhledem k tomu, že EU je v zahraniční politice důležitým aktérem, který hraje také díky podpoře kulturní a jazykové rozmanitosti v mezinárodních vztazích stále důležitější úlohu v celosvětových záležitostech;

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU\(2016\)563418_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/563418/IPOL_STU(2016)563418_EN.pdf)

² [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/513985/IPOL-CULT_ET\(2013\)513985_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/513985/IPOL-CULT_ET(2013)513985_EN.pdf)

³ http://ec.europa.eu/dgs/fpi/showcases/eu_perceptions_study_en.htm

- C. vzhledem k tomu, že kultura má přirozenou hodnotu a zkušenosti EU ukázaly, že kulturní výměny mohou sloužit k podpoře cílů vnější činnosti a jako významný most mezi lidmi různého etnického, náboženského a sociálního původu, především podporou mezikulturního a mezináboženského dialogu a vzájemného porozumění, a to i prostřednictvím činností Evropské služby pro vnější činnost; v této souvislosti se domnívá, že kultura by se měla stát neodmyslitelnou součástí politického dialogu se třetími zeměmi a že je třeba ji systematicky začleňovat do projektů a programů;
- D. vzhledem k tomu, že EU bude muset pro podporu mezikulturního porozumění rozšířit společné komunikační nástroje v podobě skutečně evropských médií, jako je Arte, Euronews nebo Euranet;
- E. vzhledem k tomu, že kultura a ochrana kultury jsou neoddělitelně spojeny s dodržováním lidských práv a základních svobod;
- F. vzhledem k tomu, že vědecká spolupráce je základním prvkem zahraniční politiky, neboť staví mosty mezi jednotlivými zeměmi, zvyšuje kvalitu mezinárodního výzkumu a zvyšuje prestiž vědecké diplomacie;
- G. vzhledem k tomu, že EU a její členské státy mají řadu společných kulturních, jazykových, historických a náboženských kořenů, a vzhledem k tomu, díky inspiraci evropskému kulturnímu, náboženskému a humanistickému odkazu dokázaly dosáhnout ve své rozmanitosti jednoty; vzhledem k tomu, že evropská kultura a kulturní dědictví reprezentují rozmanitost evropských společností a regionů, jejich většinové společnosti i menšinové kultury;
- H. vzhledem k významu prohlášení o prosazování občanství a společných hodnot svobody, tolerance a nediskriminace v procesu vzdělávání, které bylo přijato v Paříži v březnu 2015 a které zdůrazňuje potřebu podporovat aktivní mezikulturní dialog, celosvětovou solidaritu a vzájemný respekt;
- I. vzhledem k tomu, že během celé historie EU byly kulturní vztahy základním motorem sociální soudržnosti a udržitelného hospodářského a lidského rozvoje a že zároveň hrají zásadní úlohu při rozšiřování schopností občanské společnosti a mezilidských kontaktů a při předcházení radikalizaci s cílem ochrany kulturního dědictví, upevňování procesu demokratizace a při prevenci a řešení konfliktů a zvyšování odolnosti vůči nim;
- J. vzhledem k tomu, že kulturní diplomacie by měla podporovat kulturní a jazykovou rozmanitost včetně ochrany menšinových jazyků, neboť je to uznání toho, že má hodnotu sama o sobě a přispívá k evropskému kulturnímu dědictví;
- K. vzhledem k tomu, že mezi lidská práva patří také kulturní práva, a že by se proto měla věnovat stejná pozornost právu každého účastnit se kulturního života a těšit se z vlastní kultury, a to při plném respektování základních lidských práv všech;
- L. vzhledem k tomu, že v prosinci 2014 byla zavedena restriktivní opatření s cílem bojovat proti obchodování s kulturními předměty ze Sýrie; vzhledem k tomu, že je jednoznačně nezbytné vytvořit mechanismus pohotovostní reakce k odhalování a prevenci ničení kulturního dědictví a přemísťování kulturních objektů, a to i v oblastech či zemích konfliktu, což jsou činy, které v mohou být v konfliktech využívány k vyvolání

nepokoje či zastrahování a jež v některých případech mají rozměr „kulturních čistek“;

- M. vzhledem k tomu, že kultura je společný statek a navrhování nového konsensu o rozvoji musí zahrnovat úvahu o znovuzískání společných veřejných statků, a to i prostřednictvím kultury;
- N. vzhledem k tomu, že EU a jednotlivé členské státy poskytují více než polovinu rozvojové pomoci na světě, což je skutečnost, která si zaslouží větší uznání;
- O. vzhledem k tomu, že kulturní dědictví patří k univerzálnímu odkazu, a proto je jeho ochrana základním předpokladem pro budování míru a odolnosti;
- P. vzhledem k tomu, že společné sdělení nazvané „Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy“ představuje rámec pro mezinárodní vztahy EU v oblasti kultury; vzhledem k tomu, že se v něm však nepodařilo stanovit tematické a zeměpisné priority, konkrétní cíle a výsledky, cílové skupiny, společné zájmy a iniciativy, finanční ustanovení, řádné finanční řízení, místní a regionální perspektivu a výzvy a možnosti jeho provádění;
- Q. vzhledem k tomu, že mezilidské kontakty, jako jsou výměny mládeže, twinningové programy partnerských měst a partnerství v profesní oblasti, jsou důležitým prostředkem pro podporu mezikulturního porozumění a EU by je měla podporovat ve svých zahraničně-politických vztazích;
- R. vzhledem k tomu, že mobilita je zásadní součástí mezinárodních kulturních vztahů EU, což vyžaduje, aby byl vytvořen mechanismus usnadňující přístup k vizům do a ze třetích zemí kulturním pracovníkům, výzkumníkům, akademikům, pedagogům, studentům a zaměstnancům a pro síť absolventů škol, kteří se zúčastnili programů EU¹;
- S. vzhledem k tomu, že EU a sousední státy se historicky kulturně navzájem ovlivňovaly;
- T. vzhledem k tomu, že spolupráce, vzdělávání, mobilita umělců a profesionálních pracovníků v oblasti kultury a mobilita jejich děl, mj. prostřednictvím evropských a mezinárodních sítí, a studijní pobyty umělců jsou klíčovými faktory při šíření a výměně evropské i mimoevropské kultury a umění, a proto je nutné je podporovat a rozšiřovat;
- U. vzhledem k tomu, že klíčem k úspěšné spolupráci a k volnému oběhu děl prostřednictvím evropských a mezinárodních sítí a pro zajištění pobytových programů pro umělce se zapojením občanské společnosti v různých zemích a oblastech světa je vízová politika uplatňovaná vůči umělcům a kulturním pracovníkům;
- V. vzhledem k tomu, že užitečným výchozím bodem by bylo vyhodnocení toho, čeho se v rámci programu EU pro kulturu dosáhlo, s cílem dále tuto strategii rozvíjet a zlepšovat, stanovit jasné a měřitelné cíle v souladu se specifikami jednotlivých zemí, priority a realistické výsledky a poučit se z osvědčených postupů;
- W. vzhledem k tomu, že EU by jako klíčový partner OSN měla úzce spolupracovat

¹ Např. program Erasmus, Horizont 2020 nebo Tvůrčí Evropa.

s UNESCO při ochraně světového kulturního dědictví;

- X. vzhledem k tomu, že na základě koordinace programů a zdrojů EU by mělo dojít k rozšíření kulturní dimenze mezinárodních vztahů EU, s cílem vytvořit společný prostor dialogu pro mezikulturní porozumění a důvěru;
- Y. vzhledem k tomu, že iniciativy a opatření EU by měly být ve třetích zemích, zejména v zemích, na něž se vztahuje evropská politika sousedství, více vidět a jejich výsledky by se měly lépe přisuzovat, posuzovat a šířit¹;
- Z. vzhledem k tomu, že v audiovizuálním, kulturním a tvůrčím odvětví dochází k nárůstu počtu produktů a služeb a také ke zvyšování jejich příspěvku k HDP a jejich celosvětového šíření;
- AA. vzhledem k tomu, že mnoho z evropských kulturních tras, které získaly osvědčení Rady Evropy, prochází zeměmi východního a jižního sousedství EU, jakož i kandidátskými zeměmi, což přispívá k posílení vazeb mezi EU a jejími sousedními zeměmi;
- AB. s ohledem na to, že úsilí Unie na podporu odolnosti společnosti zintenzivněním práce v oblasti kultury, vzdělávání a mládeže podporuje pluralismus, soužití a respekt;

Cíle

1. vítá uvedené společné sdělení, které nabízí přehled všech nástrojů, opatření, iniciativ, programů a projektů podporovaných a realizovaných ze strany EU a jejích členských států, jejichž společným jmenovatelem je kultura; vyzývá k vypracování účinné strategie EU v oblasti mezinárodních kulturních vztahů;
2. uznává, že cílem společného sdělení je prosazování kulturní spolupráce v rámci EU i s jejími partnerskými zeměmi a podpora celosvětového pořádku, který by byl založen na udržování míru, boji proti extremismu a radikalizaci prostřednictvím mezikulturního a mezináboženského dialogu, dodržování demokratických zásad, předcházení konfliktům na základě dodržování zásady právního státu, svobody projevu, umělecké svobody, vzájemného porozumění, lidských práv, kulturní a lingvistické rozmanitosti a základních hodnot; mimoto poukazuje na důležitou úlohu, kterou při prohlubování společného základu univerzálních hodnot hrají kulturní diplomacie, vzdělávání a kulturní výměny;
3. oceňuje úsilí, které vyvíjí ESVC spolu s Komisí za účelem posílení vnějšího rozměru vědeckých a výzkumných politik, a naléhavě vybízí Komisi k podpoře rozvoje ambiciózní vědecké diplomacie;
4. vyzývá k prosazování kulturních práv coby součásti základních lidských práv a k tomu, aby se kultura vzhledem ke své vnitřní hodnotě považovala vedle sociálního, hospodářského a ekologického rozměru za čtvrtý samostatný průřezový pilíř udržitelného rozvoje;

¹ Např. program pro návštěvníky EU, který v roce 1974 založil Parlament a Komise, je individuální studijní program pro nadějně mladé vedoucí pracovníky a tvůrce veřejného mínění ze zemí mimo Evropskou unii a jeho motem je „Sdílení hodnot EU na celém světě od roku 1974“.

5. vítá přístup společného sdělení, které stanovuje tři směry činnosti: podporu kultury jako hnací síly udržitelného sociálního a hospodářského rozvoje; prosazování kultury a mezikulturního dialogu pro mírové vztahy mezi komunitami; a posílení spolupráce v oblasti kulturního dědictví;
6. vyzývá k podpoře umělecké svobody projevu jako hodnoty a úsilí Evropské unie, jež podporuje svobodný dialog a výměnu osvědčených postupů na mezinárodní úrovni;
7. zdůrazňuje, že EU má rozsáhlé různorodé zkušenosti v oblasti inkluzivního řízení a že její silná stránka spočívá v tom, že je jednotná v rozmanitosti, což je právě ta oblast, v níž je EU přínosem;
8. je si vědom toho, že i když je v oblasti kultury nutné dodržovat zásadu subsidiarity a proporcionality, a to také s ohledem na společné kulturní kořeny a dědictví EU a jejích členských států a vyplývající tradiční uměleckou a kulturní spolupráci, jsou vzájemné výměny a vytváření návyku pracovat a tvořit společně základem respektu vůči jiným kulturám a jejich pochopení;
9. zdůrazňuje, že EU je scénou, kde se spojuje síla všech členských států, aby mohly hrát výraznější úlohu v oblasti mezinárodních kulturních vztahů a využít vzájemných přínosů spolupráce;
10. navrhuje, aby každý členský stát zahájil společné akce s EU s cílem vyzdvihnout každý rok jinou zemi EU např. prostřednictvím výstav a společných akcí, přičemž by zvláštní úlohu mělo plnit rotující předsednictví, a posílit tak dodatečnou přirozenou hodnotu EU a jejích členských států a zvýšit viditelnost jejich akcí a iniciativ v zahraničí, i prostřednictvím delegací EU, a aby na tento účel byly vyčleněny zvláštní lidské a finanční zdroje;
11. členské státy, zejména menší členské státy a jejich kulturní instituce a subjekty by mohly zvýšit přidanou hodnotu svých úspěchů v oblasti kultury tím, že by k jejich propagaci a sdílení v zahraničí využívaly EU;
12. kulturní diplomacie může fungovat jako diplomatické zastoupení EU a jejích členských států;
13. připomíná, že v souvislosti s hmotným i nehmotným kulturním dědictvím je důležité, aby členské státy a orgány a instituce EU spolupracovaly v oblasti dostupnosti výzkumu, podpory, zachování a správy kulturního dědictví a v oblasti boje proti nelegálnímu obchodování s kulturním dědictvím, rabování a ničení umění, mj. na základě regionálně vyčleněných finančních prostředků a pomoci a přeshraniční policejní spolupráce a v rámci EU i mimo ni;
14. zdůrazňuje roli nezávislých sdělovacích prostředků při podpoře kulturní rozmanitosti a mezikulturních kompetencí a nutnost těchto sdělovacích prostředků jako zdroje důvěryhodných informací, zejména v sousedních zemích EU;
15. vítá skutečnost, že společné sdělení představuje kulturní a tvůrčí odvětví jako důležitý prvek strategie EU pro mezinárodní kulturní vztahy; vzhledem k tomu, že tato odvětví přispívají k tzv. „měkké síle“ Evropy, neboť reprezentují evropské hodnoty, zvláště

pokud jde o regionální tvůrčí centra a kulturní síť, doporučuje, aby byla tato odvětví označena a byly jim poskytnuty pobídky i rozvoj dovedností; vyzývá Komisi, aby modernizovala síť kreativních a kulturních zprostředkovatelů a subjektů, se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky, evropské kreativní oblasti a kreativní platformy jakožto tvůrce multiplikačního účinku a inovací, a to i v jiných oblastech;

16. vyzývá Komisi a místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby označily „kulturní subjekty“ za integrální součást provádění společného sdělení a upřesnily, že tyto subjekty zahrnují kromě jiných kategorií také umělce, kulturní a kreativní profesionály, kulturní instituce, soukromé a veřejné nadace, univerzity a kulturní a kreativní podniky;

Správa a nástroje

17. vyzývá Komisi a místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby v této oblasti předkládaly výroční a víceleté akční plány, které by měly obsahovat opatření, strategické tematické a zeměpisné priority a společné cíle, a aby pravidelně prováděly přezkum uplatňování společného sdělení, přičemž by o výsledku tohoto přezkumu měl být informován Parlament;
18. poukazuje na to, že je nutné zajistit větší provázanost politiky a opatření EU týkajících se třetích zemí; zdůrazňuje, že je třeba vycházet ze stávajících výsledků výzkumu, osvědčených postupů a dalších iniciativ a nástrojů financovaných z EU vztahujících se k ochraně kulturního dědictví, které by mohly být přínosné pro spolupráci s třetími zeměmi; požaduje pro posílení součinnosti všech zúčastněných subjektů a dalších iniciativ financovaných z EU, které by mohly být prospěšné pro dosažení cílů této strategie, za účelem zajištění účinného využívání zdrojů, optimalizace výsledků a lepšího dopadu akcí a iniciativ EU; doporučuje, aby byly vyhodnoceny dosavadní výsledky, aby se zaručil účinný přístup;
19. naléhavě vyzývá Komisi, aby v příštím víceletém finančním rámci vytvořila rozpočtovou položku věnovanou podpoře mezinárodních vztahů v oblasti kultury v rámci stávajících i budoucích akcí, a to zejména v příští generaci programů v oblasti kultury a vzdělávání, aby mohly řádně rozvíjet svou mezinárodní činnost;
20. navrhuje, aby byl vytvořen nový program EU, který by se zaměřoval na mezinárodní mobilitu a výměnné pobyty, např. studijní programy zejména pro mladé kreativní odborníky z oblasti kultury a umělce, a bylo zajištěno jeho financování;
21. v této souvislosti navrhuje, aby byli absolventi a bývalí účastníci programu Erasmus a jiných programů týkajících se mobility ve vzdělávání a dobrovolnické činnosti podporováni v tom, aby své interkulturní dovednosti a kompetence využívali ve prospěch druhých, a aby plnili významnou roli při rozvoji partnerství v oblasti kulturních vnějších vztahů;
22. vyzývá Komisi, aby rozvíjela kulturní rozměr cestovního ruchu, např. vypracováním a výměnou tematických programů a osvědčených postupů s cílem usnadnit mezinárodní mobilitu a výměny s občany ze třetích zemí a rovněž přístup ke kultuře;
23. vyzývá Komisi a ESVČ, aby s cílem zajistit důslednost a učinit z mezinárodních vztahů v oblasti kultury účinný nástroj horizontálně začlenily do nástrojů a programů

mezinárodní spolupráce a do jejich přezkumu v polovině období mezinárodní vztahy v oblasti kultury;

24. vyzývá Komisi, aby posílila vliv kulturní dimenze v mezinárodních vztazích tím, že ji bude pravidelně zařazovat do jednání a dohod o přidružení; zdůrazňuje, že je třeba, aby EU stanovila zásady chování pro spolupracující partnery v nadnárodních projektech a aby odstraněním překážek vytvořila flexibilní rámec pro usnadnění nadnárodní kulturní spolupráce;
25. vyzývá Komisi, aby na základě odborné pomoci, odborné přípravy programů na budování kapacit, rozvoje dovedností a předávání znalostí – také v oblasti médií – dále podporovala kulturní vztahy se zeměmi evropského sousedství s cílem zlepšit jejich řízení a prosazovat nová partnerství na celostátní, regionální, místní i přeshraniční úrovni a zároveň zajistit opatření navazující na regionální programy v zemích jižního a východního sousedství včetně zemí západního Balkánu;
26. zdůrazňuje, že financování vnějších kulturních aktivit EU musí být z důvodu udržitelnosti výsledkem výrazného zapojení místních partnerů, přizpůsobení programů místním podmínkám a řádného zvážení období po ukončení financování projektů, včetně přechodu na národní financování nebo jiné modely příjmů;
27. zdůrazňuje význam kultury a iniciativ v oblasti lidských práv, které by se měly zaměřit na podporu odborných pracovníků v oblasti kultury v zemích nebo regionech, kde jsou jejich práva ohrožena; požaduje, aby tyto programy financovaly společně Evropská nadace pro demokracii a evropský nástroj sousedství;
28. zdůrazňuje, že aktivní občanská společnost v partnerských zemích může mít významný dopad na šíření hodnot podporovaných EU a že je proto nezbytné, aby EU při rozvíjení svých dvoustranných vztahů posílila podporu organizací občanské společnosti v odvětví kultury v partnerských zemích;
29. vyzývá Komisi, aby s patřičnými prostředky vyčleněnými v rozpočtu a s ohledem na závazky přijaté v rámci Úmluvy UNESCO o kulturní rozmanitosti začlenila oblast kultury do všech stávajících a budoucích dvoustranných a mnohostranných dohod s cílem zaměřit v rámci podpory udržitelného růstu a oblastí růstu a pracovních míst více pozornosti na hospodářský potenciál kulturního dědictví a kulturního a tvůrčího odvětví a na jejich dopad na sociální blaho; podotýká, že toho lze dosáhnout např. prostřednictvím příštího mandátu k vyjednávání o novém partnerství se státy AKT po roce 2020; vyzývá k vypracování unijních ukazatelů pro danou oblast, jejichž cílem bude přispět k diskusi o kulturní politice;
30. zdůrazňuje význam programů mobility mládeže a univerzitní spolupráce jako vysoce hodnotných kroků pro vytváření dlouhodobých akademických a kulturních vztahů;
31. vyzývá Komisi, aby posílila mezinárodní rozměr programu Erasmus+, Tvůrčí Evropa, Evropa pro občany a Horizont 2020; připomíná v tomto ohledu rozhodující úlohu programů EU v oblasti kultury, vzdělávání, mládeže a sportu jako základních prvků, jejichž cílem je boj proti nesnášenlivosti a předsudkům, stejně jako posílení pocitu sounáležitosti a úcty ke kulturní rozmanitosti; vyzývá Komisi, aby prosazovala, zejména v rámci evropské politiky sousedství, účast nejbližších partnerských zemí EU

na těchto programech;

32. oceňuje úsilí Komise podporovat úlohu vědy, výzkumu, vzdělávání a kulturní spolupráce jako nástrojů měkké síly v evropských vnějších vztazích; zdůrazňuje, že vědecké a kulturní výměny přispívají k budování kapacit a řešení konfliktů, a to zejména ve vztazích se sousedními zeměmi;
33. vyzývá Komisi, aby posílila a rozšířila program COSME (program pro konkurenceschopnost podniků s důrazem na malé a střední podniky) na strategii pro mezinárodní kulturní vztahy a aby prostřednictvím tematických programů EU posílila malé a střední podniky, které v zemích mimo EU působí v oblasti kultury;
34. zdůrazňuje úlohu Výboru regionů a Evropského hospodářského a sociálního výboru a úlohu regionálních a místních orgánů a občanské společnosti při formulování strategie;
35. zdůrazňuje, že Parlament by měl hrát při prosazování kultury v rámci vnější činnosti EU aktivní úlohu, mimo jiné prostřednictvím svých informačních a kontaktních míst;
36. vyzývá Komisi a ESVČ, aby v rámci každé delegace EU určily kontaktní místo s cílem navázat spolupráci s vnitrostátními kulturními institucemi a zástupci členských států a s místními občanskými společnostmi, aktéry a orgány v procesu strukturovaného dialogu, který by se zaměřoval na kolektivní vyhledávání společných prioritních oblastí, potřeb a metod spolupráce, a aby na tuto činnost poskytly příslušné finanční prostředky a zajistily odbornou přípravu; žádá Komisi a ESVČ, aby Evropskému parlamentu podávaly každé dva roky zprávu o stavu provádění a dosažených výsledcích;
37. vyzývá k vyčlenění odpovídajících lidských a finančních zdrojů v rámci ESVČ na oblast mezinárodních kulturních vztahů, tak aby se ESVČ mohla v rámci jednotlivých útvarů EU, které se zabývají oblastí mezinárodních kulturních vztahů, ujmout katalytické vedoucí úlohy;
38. zasazuje se o to, aby se mezinárodní kulturní vztahy staly předmětem vzdělání, školení a výzkumu, aby bylo možné v této oblasti rozšířit schopnosti příslušných aktérů a posílit kulturní účast prostřednictvím vzdělávání, mj. tím, že by byli zaměstnanci EU proškoleni v oblasti kulturních kompetencí;
39. požaduje jasné vymezení úlohy kulturních institucí členských států z hlediska kulturního vlivu EU mimo její hranice a v souvislosti s inkluzivním a společným evropským popisem, prostřednictvím Evropské sítě národních kulturních institucí (EUNIC) a dalších sítí a fór, a doporučuje zajistit inkluzivní a rovný přístup ke všem zúčastněným stranám, včetně občanské společnosti; v této souvislosti oceňuje dosavadní práci kulturních institucí členských států; podporuje další spolupráci v zahraničí s cílem optimalizovat zájmy členských států se zvláštní pozorností zaměřenou na menší členské státy a členské státy, které nemají v zahraničí žádné kulturní instituce, a na potřeby jejich kulturních zastoupení;
40. vyzývá k posílení strategického partnerství s UNESCO při provádění společného sdělení a využití jeho důvěryhodnosti v Evropě a jeho globálního dosahu pro znásobení účinků společných akcí se všemi zúčastněnými subjekty v Evropské unii i mimo ni a ke

zvážení skutečnosti, že provádění společného sdělení by se mohlo spojit s náplní práce budoucích pracovních skupin nebo poradních orgánů, což by přispělo k jeho provádění;

41. zdůrazňuje potřebu znovu definovat důležitou úlohu vnitrostátních kulturních institutů v mezikulturní výměně, s ohledem na to, že některé z nich mají dlouhou tradici a mnoho kontaktů ve třetích zemích, které by mohly sloužit jako pevný základ pro spolupráci a komunikaci mezi různými evropskými aktéry; vyzdvihuje dále jejich potenciál, pokud jde o podporu a usnadnění dvoustranných vztahů mezi zeměmi a pomoc s vytvořením a zaváděním evropské strategie pro kulturní diplomacii;
42. vyzývá Komisi a místopředsedkyni, vysokou představitelku, aby dále podporovaly rozvoj individuálně přizpůsobeného studijního programu EUVP (Oddělení pro návštěvnický program EU) jako účinného nástroje pro posílení dialogu a podporu demokracie, který by mohl zároveň posloužit jako stálá platforma pro mladé a budoucí vedoucí pracovníky a tvůrce veřejného mínění ze třetích zemí a klíčové partnery v rámci evropských orgánů a organizací občanské společnosti;
43. vítá vytvoření platformy pro kulturní diplomacii a vyzývá k zajištění její udržitelnosti a k pravidelným hodnocením jejích cílů, výsledků a správy; uznává, že v oblasti mezinárodních kulturních vztahů aktivně působí velké množství nejrozličnějších institucionálních i neinstitutcionálních subjektů¹, a vyzývá Komisi, aby mezi všemi zúčastněnými stranami podporovala strukturovaný dialog, a to i prostřednictvím otevřené metody koordinace;
44. vyzývá neprodleně k vytvoření mechanismu pro prevenci, vyhodnocování a rekonstrukci dědictví v ohrožení a pro zhodnocení ztrát, včetně rychlého nouzového mechanismu na ochranu kulturního dědictví v zemích, v nichž probíhá konflikt, který by se zakládal na zkušenostech iniciativy pracovní skupiny modrých přileb OSN pro kulturu a vznikl by v rámci úzké a strukturované spolupráce s organizací UNESCO a za technické podpory Evropského programu monitorování Země s názvem Copernicus; vítá v tomto ohledu přijetí rezoluce Rady bezpečnosti OSN 2347, v níž se uvádí, že ničení kulturního dědictví může představovat válečný zločin, a vyzývá EU a ESVČ, aby spolupracovaly se všemi partnery s cílem přispět k předcházení konfliktům, budování míru a procesu obnovení a smíření všech oblastí zasažených konfliktem;
45. vyzývá ke koordinaci na úrovni EU s cílem bojovat proti nezákonnému obchodu s kulturními předměty, které byly odcizeny během ozbrojených konfliktů a válek, a s cílem navrátit takový majetek, neboť je to uznání toho, že koordinace má při úsilí o zablokování financování teroristických skupin klíčovou roli;

¹ Generální ředitelství Komise, zejména generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu (EAC), mezinárodní spolupráci a rozvoj (DEVCO), sousedství a jednání o rozšíření (NEAR), výzkum a inovace (RTD) a pro komunikační sítě, obsah a technologie (CONNECT), ESVČ, Služba nástrojů zahraniční politiky, delegace EU, delegace členských států, kulturní instituce členských států v zahraničí, Rada Evropy, Evropský hospodářský a sociální výbor a Výbor regionů, Evropská síť národních kulturních institucí (EUNIC), Mezinárodní rada muzeí (ICOM), Mezinárodní středisko pro studium ochrany a obnovy kulturních statků (ICCROM), UNESCO, mezinárodní organizace, organizace občanské společnosti, nevládní organizace, místní kulturní subjekty, pouliční umělci a další platformy a sítě.

46. zdůrazňuje, že je třeba posílit strategické partnerství mezi EU a UNESCO vytvořením udržitelné platformy pro spolupráci a komunikaci v otázce společných priorit s cílem řešit společné výzvy v oblasti kultury a vzdělávání;
47. navrhuje, aby Evropské kulturní fórum a Evropské rozvojové dny věnovaly zvláštní pozornost strukturovanému dialogu s občanskou společností a zúčastněnými stranami o tématu mezinárodních kulturních vztahů EU;
48. vyzývá Komisi, aby v souladu s Bruselskou deklarací EU-AKT z dubna 2009 uspořádala zvláštní kolokvium / fórum kulturních činitelů v oblasti kultury a vývoje a aby bylo otevřené pro subjekty ze zemí v sousedství EU a z dalších strategických partnerských zemí;
49. považuje rozhodnutí vyhlásit rok 2018 Evropským rokem kulturního dědictví za možnost, která přispěje k podpoře kulturního dědictví pomocí integrovaného přístupu, který je důležitou součástí mezinárodního rozměru EU, za využití zájmu partnerských zemí o evropské dědictví a evropské odborné znalosti;
50. vyzývá k účinnému provádění stávajících právních nástrojů v zájmu lepší ochrany kulturního dědictví, autorských práv a duševního vlastnictví; žádá Komisi, aby předložila plánovaný legislativní návrh regulace dovozu kulturních statků do EU, zejména z oblastí konfliktu, jako prostředek boje proti nelegálnímu obchodování s kulturním dědictvím;
51. vyzývá EU a členské státy, které podepsaly a ratifikovaly Úmluvu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů z roku 2005, a tím se zavázaly k jejímu provádění, aby podpořily společné akce v zájmu jejího provádění;

Přístup na osobní úrovni

52. souhlasí s návrhem společného sdělení, aby byl předváděcí přístup shora dolů nahrazen přístupem na osobní úrovni, a zároveň zdůrazňuje procesy společné tvorby a koprodukce v kulturním a tvůrčím odvětví; domnívá se, že kultura by měla oslovovat všechny občany;
53. uznává, že mladí lidé jsou v EU a partnerských zemích jednou z cílových skupin a že vystavení vůči jiným kulturám a jazykům nabízí zkušenosti, které často vytváří celoživotní náklonnost, a bere na vědomí, že oslovit je lze nejlépe prostřednictvím scénického umění, výtvarného umění, pouličního umění, hudby, filmu, literatury, sociálních médií a digitálních platforem obecně;
54. požaduje zhodnocení společných projektů mezi EU a třetími zeměmi v oblasti výzkumu a vývoje digitalizace kulturního dědictví s cílem usnadnit přístup ke znalostem, rozvoj nových služeb a produktů a propagaci nového kulturní cestovního ruchu;
55. vyzývá k tomu, aby byly do evropské politiky začleněny hodnoty a role kulturního obsahu, jejichž je Evropa jedním z hlavních tvůrců, a to i v digitálním odvětví, s cílem vytvořit globální virtuální síť občanů a zvýšit tak zapojení do kulturního života a kulturní výměny;

56. vyzývá ke zřízení iniciativy EU v oblasti konektivity pro pomoc zeměpisně znevýhodněným mladým lidem, aby se mohli aktivněji zapojit;
57. vítá iniciativy Komise na podporu vzájemného učení pro mladé podnikatele v oblasti kultury, jako je program Med Culture, nebo na podporu iniciativ pro odborné vzdělávání zaměřené na mezikulturní vztahy, jako je např. More Europe;
58. zasazuje se o to, aby bylo třetím zemím umožněno se co nejsnazším způsobem účastnit přeshraničních a společných projektů, jako je např. program Kulturních tras Rady Evropy, a aby byly rovněž tyto země zahrnuty jako aktéři do budoucí strategie navrhované pro delegace EU ve třetích zemích a zároveň aby mohly plně využít práce v oblasti kulturních činností ve třetích zemích, jako je např. Evropské hlavní město kultury, ceny Lux; připomíná, že digitální nástroje, technologické platformy jako Europeana a kulturní sítě mohou hrát klíčovou úlohu při oslovení širšího publika a šíření osvědčených postupů;
59. vyzývá k vytvoření programu víz pro pracovníky v kulturním odvětví po vzoru stávajícího programu víz pro vědecké pracovníky, státní příslušníky zemí mimo EU, umělce a další odborné pracovníky z oblasti kultury s cílem podpořit kulturní vztahy a odstranit překážky mobility v oblasti kultury;
60. vyzývá Komisi, aby zintenzivnila spolupráci s Radou Evropy, a to zejména v rámci programů zaměřených na podporu kultury jako prostředku pro demokracii, mezikulturní dialog, kulturní a audiovizuální dědictví;
61. uznává, že je potřeba mít důkladnou znalost prostředí, místních subjektů a občanské společnosti, aby tyto subjekty získaly lepší přístup k programům a financování a aby bylo zajištěno využití multiplikačního účinku, který má jejich účast v programech a iniciativách EU; doporučuje konzultovat místní subjekty včetně místních orgánů s cílem vytvářet programy společně; vyzývá k vyvinutí inovativních přístupů založených na spolupráci, které by se opíraly o již existující nástroje a sítě (granty, kaskádové granty)¹, a vybízí k přijetí navazujících opatření zohledňujících genderovou vyváženost;
62. bere na vědomí, že rozvojové strategie a programy se výrazně zaměřují na hmotnou nouzi a sociokulturní deprivaci; vyzývá k většímu zapojení zranitelných komunit, včetně komunit ve venkovských a odlehlých oblastech, s cílem podpořit sociální soudržnost;
63. vyzývá k většímu zviditelnění a lepšímu šíření činnosti EU a členských států v oblasti kultury na mezinárodní úrovni, mj. vytvořením společných pokynů² a oslovením

¹ Například program Med Culture financovaný z prostředků EU, který se zabývá vytvářením a zdokonalováním kulturní politiky a postupů souvisejících s kulturním odvětvím. Participativní přístup se týká subjektů občanské společnosti, ministerstev i soukromých a veřejných institucí působících na poli kultury i v dalších souvisejících odvětvích.

² Jednou možností by bylo vytvoření role „velvyslanců kultury“, kteří by usilovali o evropskou integraci a podporovali mezinárodní vztahy (podobně jako velvyslanci dobré vůle OSN). Mohli by se jimi stát umělci, hudebníci, spisovatelé aj.

cílových skupin v jejich místním jazyce;

64. vyzývá ke změně paradigmatu mediálního zpravodajství, a to tak, že se podpoří poskytování evropských kulturních informací vytvořením kulturního portálu EU, zorganizováním festivalů a vypracováním konceptu Evropských domů kultury, mj. prostřednictvím zapojení místních sdělovacích prostředků a sociálních sítí a také kromě dalších subjektů ve spolupráci s EBU, EURONEWS a EURANET;
65. vyzývá EU, aby plně využila potenciálu multimediálního výzkumu k porozumění současným výzvám a příležitostem v rozvojových zemích, včetně informací o otázkách souvisejících s kulturou a posouzení úlohy kultury v rozvoji a mezinárodní spolupráci;

Globální strategie EU

66. zdůrazňuje, že kultura hraje ve vnější politice EU zásadní roli jako nástroj „měkké síly“, katalyzátor udržování míru, stability a usmíření a hnací motor udržitelného socioekonomického a lidského rozvoje;
67. zdůrazňuje klíčovou úlohu vzdělání a kultury pro podporu občanství a mezikulturních dovedností a pro budování lepších sociálních, lidských a ekonomických vyhlídek;
68. vyzdvihuje skutečnost, že pro lepší vzájemné porozumění je podle globální strategie EU nezbytné vést mezikulturní a mezináboženský dialog; nicméně lituje, že ve stejném dokumentu není zmíněna vnitřní hodnota kultury a umění jako prostředku k potlačení radikalismu a terorismu; požaduje proto, aby byly posíleny nástroje určené výhradně na podporu a spolupráci s odvětvím kultury;
69. vyzývá Komisi, aby posílila spolupráci s mezinárodními organizacemi, jako je Organizace spojených národů, UNESCO, Interpol, Světová celní organizace a Mezinárodní rada muzeí, za účelem posílení boje proti obchodování s kulturními statky, které může sloužit k financování trestné činnosti včetně financování teroristických organizací;
70. vyzývá místopředsedkyni Komise, vysokou představitelku, aby v plánu provádění globální strategie EU přidělila kulturním otázkám zvláštní úlohu;
71. zdůrazňuje, že EU, která je založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobodě, demokracii, rovnosti, zásadách právního státu a dodržování základních práv, by měla ve vnější politice vycházet z vlastních zkušeností a ponaučení, což by se mělo odrazit na rozvoji vztahů se třetími zeměmi prostřednictvím kultury a kulturního dědictví, přičemž v této souvislosti poznamenává, že by to rovněž představovalo příležitost pro EU, aby představila a vyvážela své kulturní hodnoty;
72. vyzývá k vytvoření cílené kulturní a vzdělávací politiky, která může podpořit klíčové cíle zahraniční a bezpečnostní politiky EU a přispět k upevňování demokracie a právního státu a větší ochraně lidských práv; připomíná, že v roce 2018 uběhne 70 let od přijetí Všeobecné deklarace lidských práv;
73. uznává, že EU může svůj kulturní vliv využít prostřednictvím své rozmanité kulturní identity ke svému zviditelnění v mezinárodních záležitostech;

74. připomíná, že vzdělávání a kultura jsou základními nástroji, pokud jde o usnadnění dosažení cílů v oblasti udržitelného rozvoje do roku 2030, se zvláštním důrazem na obnovu měst v Evropě a ve světě; žádá proto o návrh nového evropského konsensu o rozvoji s cílem vyzdvihnout úlohu kultury a ochrany a podpory kulturních projevů;
75. vyzývá k prohloubení mezinárodních kulturních vztahů v rámci debat na téma migrace a uprchlická politika; naléhavě vyzývá EU, jejíž síla spočívá v tom, že je jednotná v rozmanitosti, aby zaujala vyvážený přístup, který by respektoval kulturní rozdíly a v rámci něhož by diaspory hrály klíčovou roli; zdůrazňuje, že kultura by měla být mostem ke vzájemnému porozumění, které by umožnilo žít spolu ve větší harmonii;
76. uznává, že EU působí rovněž ve specifickém prostředí, jehož politický kontext a právní rámec je pro uskutečnění kulturních vztahů nepřátelský a represivní; uznává, že EU ve třetích zemích často dostává nepřesné, částečné a subjektivní informace a je terčem přímé propagandy; žádá, aby byla v tomto ohledu přijata zvláštní opatření a vhodné kroky;
77. vyzývá EU a členské státy, aby posílily dostupné prostředky pro přístup ke vzdělání a kultuře, zejména pro migranty a uprchlíky z řad dětí a mladistvých v EU a ve třetích zemích; žádá o podporu „vzdělávacích koridorů“ pro vysokoškolské studenty na univerzitách v EU, a to i ve spolupráci s telematickými univerzitami a s ohledem na jazykovou a kulturní rozmanitost;
78. vyzývá Komisi a ESVČ, aby podporovaly kulturní vztahy s bezprostředními sousedy EU a pomohly tak podniknout konkrétní kroky zaměřené na podnícení mezikulturního dialogu¹ a vyřešení otázek migrace, bezpečnosti a radikalizace, kterým EU čelí;
79. doporučuje, aby EU v rámci sledování svých cílů na poli mezinárodních kulturních vztahů spolupracovala se všemi příslušnými místními orgány a partnery, a to jak prostřednictvím mnohostranné spolupráce v rámci mezinárodních organizací, tak prostřednictvím partnerství s klíčovými aktéry na místě;
80. vyzývá Komisi a ESVČ, aby posílily spolupráci s rozšířenou částečnou dohodou o kulturních trasách Rady Evropy a institucionálním nástrojem pro posílení kořenů kulturních vztahů také se třetími zeměmi s cílem podporovat základní hodnoty kulturní rozmanitosti, mezikulturního dialogu a udržitelného územního vývoje méně známých kulturních destinací a zároveň zachovat jejich společné kulturní dědictví;
81. vybízí EU, aby úzce spolupracovala se všemi státy, které sdílejí její cíle a hodnoty a jsou připraveny je aktivně podpořit; zdůrazňuje, že je to obzvláště důležité proto, aby bylo v tomto směru započato legitimní a stabilní úsilí EU, díky němuž by byla uznána jako „globální hráč“;

o

o o

82. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni

¹ Například projekt Mladý arabský hlas, který je financován Evropskou unií.

Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku,
Evropské službě pro vnější činnost a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Evropská unie společně se svými členskými státy a partnerskými zeměmi podporuje mír, stabilitu a blaho svých občanů. S ohledem na destabilizaci a řadu krizí, kterým svět čelí, je nezbytné přemýšlet o nových způsobech přístupu k diplomacii.

Proto musí Evropská unie, jejíž síla spočívá v tom, že je jednotná ve své rozmanitosti, najít inovativní způsoby, jak zapojit jednotlivé strany, a to tak, že vytvoří prostor pro dialog a bude dbát na informovanost. Kultura je základním právem člověka: ve společnostech pomáhá dosáhnout osobního i kolektivního naplnění. Již dlouhou dobu je strategickou součástí mezinárodních vztahů EU¹ a uznávaným odvětvím spolupráce s průřezovým přístupem v rozvojových i rozvinutých zemích². Podpora mezinárodních kulturních vztahů jako nástroje „měkké síly“ má zásadní pozitivní význam. Musí jít ruku v ruce se vzájemností: cílem mezinárodních kulturních vztahů je přispět ke zviditelnění evropských hodnot ve světě a zvýšení povědomí evropských občanů o jiných kulturách a o tom, co se od nich můžeme naučit.

Evropská komise a vysoká představitelka představily dne 8. června 2016 společné sdělení nazvané „Směrem ke strategii Evropské unie pro mezinárodní kulturní vztahy“³, které je zaměřeno na podněcování kulturní spolupráce mezi EU a jejími partnerskými zeměmi a na podporu globálního pořádku založeného na míru, právním státu, svobodě slova, mezikulturním a mezináboženském dialogu, vzájemném porozumění a dodržování základních hodnot.

Evropský parlament v roce 2011 ve svém usnesení o kulturních dimenzích vnější činnosti EU (2010/2161(INI)) ze dne 12. května 2011 znovu potvrdil význam kultury ve vnější politice a vyjádřil znepokojení nad roztržitostí vnější kulturní politiky a projektů EU. Požádal proto o „rozvoj viditelné společné strategie EU pro kulturní hlediska ve vnějších činnostech EU“. Vyzval k vytvoření centrálního přístupového místa na internetu, které by poskytovalo informace o relevantních financovaných programech a kulturních událostech, a k vytvoření struktur věnovaných kultuře v rámci Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ) a pracovních míst zaměřených na tuto oblast v delegacích EU.

Během příprav rozpočtu na rok 2013 Evropský parlament navíc odhlasoval přípravnou akci pro kulturu ve vnějších vztazích. V rámci této přípravné akce byla provedena studie založená na rozsáhlém mapování a konzultačním procesu, do něhož bylo zapojeno široké spektrum aktérů z EU i mimo Unii. Tato studie byla prezentována a prodiskutována na konferenci v dubnu 2014 a stala se základem při vytváření příslušné strategie.

Rada ve svých závěrech o pracovním plánu pro kulturu (2015–2018) ze dne 23. prosince 2014 sestavila plán dalších kroků, které by vedly k vytvoření strategického přístupu ke kultuře v rámci vnějších vztahů EU. Mezi tyto kroky patří studie o existujících programech dostupných pro kulturu a určených pro země evropské politiky sousedství (EPS), společná neformální setkání vyšších úředníků členských zemí, kteří pracují na ministerstvech kultury nebo zahraničních věcí, a činnost navazující na uvedenou přípravnou akci.

¹ „Evropský program pro kulturu v globalizovaném světě“ (COM(2007)0242).

² Zpráva Komise o provádění evropského programu pro kulturu (COM(2010)0390).

³ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1465397367485&uri=JOIN%3A2016%3A29%3AFIN>

Evropský parlament se na společné sdělení rozhodl odpovědět vypracováním této zprávy z vlastního podnětu, kterou zašlily výbory CULT a AFET. Zpráva představuje své cíle a v části „Správa a nástroje“ navrhuje řadu konkrétních opatření a doporučení, která by měla EU s ohledem na budoucí vytvoření strategie mezinárodních kulturních vztahů přijmout.

Společná zpráva je strukturována do čtyř oblastí:

- Cíle
- Správa a nástroje
- Přístup na osobní úrovni
- Globální strategie EU

Ve zprávě se požaduje, aby byla kulturní práva prosazována jako nedílná součást základních lidských práv a aby byla kultura díky své vnitřní hodnotě považována společně se sociálním, ekonomickým a environmentálním rozměrem za čtvrtý, samostatný a příčný pilíř udržitelného rozvoje.

Ve zprávě se konstatuje, že je potřeba zajistit větší provázanost politiky a opatření EU pro třetí země, a proto vyzývá k větší součinnosti mezi zúčastněnými stranami včetně členských států, mezinárodních organizací a místních úřadů, aby bylo zajištěno účinné využívání zdrojů. Podle zprávy by měla EU a členské státy spojit své síly: rotující předsednictví každého členského státu by mohlo společně s EU vytvořit společné akce jako výstavy a festivaly, zejména pro země, které nemají kulturní zastoupení v zahraničí. Ve zprávě se doporučuje, aby byly Evropské službě pro vnější činnost a Komisi přiděleny odpovídající lidské a finanční zdroje a aby byla v každé delegaci EU jmenována kontaktní osoba, která by spolupracovala s příslušnými subjekty a zasazovala se o to, aby se mezinárodní kulturní vztahy staly předmětem vzdělání, školení a výzkumu, aby bylo možné zlepšit budování kapacit aktérů v této oblasti. Ve zprávě se požaduje jasné vymezení úlohy kulturních institucí členských států prostřednictvím EUNIC a dalších sítí a doporučuje zajistit inkluzivní a rovný přístup ke všem zúčastněným stranám.

Podle zprávy by měla Komise a místopředsedkyně, vysoká představitelka, předkládat výroční a víceleté akční plány navrhuující opatření, strategické tematické a zeměpisné priority a společné cíle, pravidelně kontrolovat uplatňování společného sdělení a poskytovat EP příslušné informace.

Ve zprávě se dále požaduje, aby byla oblast kultury zahrnuta do všech stávajících i budoucích bilaterálních i vícestranných dohod o spolupráci s odpovídajícími rozpočty a aby došlo k posílení mezinárodního rozměru, zejména v rámci programů Erasmus, Kreativní Evropa a Horizont 2020.

Ve zprávě se navrhuje, aby byl vytvořen nový unijní program, který by se zaměřoval na mezinárodní mobilitu a výměnu zejména mladých kreativních odborníků z oblasti kultury a umělců, např. programy ve formě stáží, a bylo zajištěno jeho financování.

Dalším aspektem, který zpráva řeší, je nutnost navázat s občany, zúčastněnými subjekty, sítěmi, občanskou společností a nevládními organizacemi spolupráci, a zlepšit tak jejich přístup

k programům a financování, přičemž je nezbytné nahradit předváděcí přístup shora dolů přístupem na osobní úrovni. Je potřeba brát větší zřetel na schopnost občanské společnosti realizovat mezikulturní výměny, dialog na osobní úrovni, mírové iniciativy a upevňování sociální soudržnosti. Pro tento účel je umění mocným nástrojem. EU může být v rámci těchto výměn klíčovým hráčem: dokáže vyvíjet, podporovat a vyměňovat si osvědčené postupy.

Zvláštní pozornost by měla být věnována činnosti mladých lidí (například místních umělců, sportovních subjektů na místní úrovni) a tomu, v čem tato činnost představuje vysoce kritické a nezávislé myšlení a ovlivňuje jejich každodenní život i vztahy mezi národy.

Ve zprávě se proto doporučuje nejdříve konzultovat s místními aktéry a organizacemi občanské společnosti a spolehnout se na jejich nabyté odborné zkušenosti a existující síť, a to prostřednictvím strukturovaného dialogu. Vedle doporučení citovaných výše se ve zprávě připomíná, že činnost EU v oblasti kultury na mezinárodní úrovni by měla být viditelnější a lépe šířena.

Ve zprávě je navíc přikládán značný význam propojení problematiky mezinárodních kulturních vztahů s globální strategií EU. To je pro mezikulturní a mezináboženský dialog více než nezbytné. Podněcování dialogu mezi náboženskými komunitami má zásadní význam pro dosažení vzájemného porozumění v rámci prevence extremismu, radikalizace a marginalizace a boje proti nim. Důraz je kladen na uznání, porozumění a toleranci ostatních kultur na základě závazné celosvětové etické zásady založené na všeobecných hodnotách a vzájemném respektu napříč kulturními hranicemi (UNESCO).

Zpráva vyzývá EU, aby úzce spolupracovala se všemi státy, které sdílejí její cíle a hodnoty a jsou připraveny je aktivně podpořit, což je obzvláště důležité proto, aby bylo v tomto směru zahájeno legitimní a stabilní úsilí EU, díky němuž by byla uznána jako „globální hráč“.

INFORMACE O PŘIJETÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	30.5.2017
Výsledek konečného hlasování	+ : 62 - : 13 0 : 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Michèle Alliot-Marie, Nikos Androulakis, Petras Auštrevičius, Andrea Bocskor, Mario Borghesio, Victor Boştinaru, Klaus Buchner, James Carver, Fabio Massimo Castaldo, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Javier Couso Permuy, Andi Cristea, Arnaud Danjean, Angel Dzhambazki, Georgios Epitideios, Knut Fleckenstein, Anna Elżbieta Fotyga, Eugen Freund, Michael Gahler, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Iveta Grigule, Sandra Kalniete, Petra Kammerevert, Manolis Kefalogiannis, Janusz Korwin-Mikke, Eduard Kukan, Ilhan Kyuchuk, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Svetoslav Hristov Malinov, Andrejs Mamikins, David McAllister, Tamás Meszerics, Francisco José Millán Mon, Luigi Morgano, Javier Nart, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Alojz Peterle, Tonino Picula, Kati Piri, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jozo Radoš, Jordi Solé, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Charles Tannock, Helga Trüpel, Miguel Urbán Crespo, Ivo Vajgl, Geoffrey Van Orden, Sabine Verheyen, Anders Primdahl Vistisen, Boris Zala, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Krystyna Łybacka
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Laima Liucija Andrikiienė, Neena Gill, Marek Jurek, Antonio López-Istúriz White, Morten Løkkegaard, David Martin, Norica Nicolai, Soraya Post, Marietje Schaake, Jean-Luc Schaffhauser, Igor Šoltes, Bodil Valero, Marie-Christine Vergiat
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Ramona Nicole Mănescu, Josep-Maria Terricabras, Vladimir Urutchev, Jarosław Wałęsa, Flavio Zanonato

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

62	+
ALDE	Petras Auštrevičius, María Teresa Giménez Barbat, Iveta Grigule, Ilhan Kyuchyuk, Morten Løkkegaard, Javier Nart, Norica Nicolai, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Ivo Vajgl
EFDD	Fabio Massimo Castaldo
PPE	Michèle Alliot-Marie, Laima Liucija Andrikienė, Andrea Bocskor, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Sandra Kalniete, Manolis Kefalogiannis, Eduard Kukan, Antonio López-Istúriz White, Svetoslav Hristov Malinov, Ramona Nicole Mănescu, David McAllister, Francisco José Millán Mon, Alojz Peterle, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, Dubravka Šuica, Vladimir Urutchev, Sabine Verheyen, Jarosław Wałęsa, Bogdan Andrzej Zdrojewski
S&D	Nikos Androulakis, Victor Boştinaru, Silvia Costa, Andi Cristea, Knut Fleckenstein, Eugen Freund, Neena Gill, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Krystyna Lybacka, Andrejs Mamikins, David Martin, Luigi Morgano, Momchil Nekov, Pier Antonio Panzeri, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Kati Piri, Soraya Post, Boris Zala, Flavio Zanonato
Verts/ALE	Klaus Buchner, Ulrike Lunacek, Tamás Meszerics, Igor Šoltes, Jordi Solé, Josep-Maria Terricabras, Helga Trüpel, Bodil Valero

13	-
ECR	Angel Dzhambazki, Anna Elżbieta Fotyga, Marek Jurek, Ryszard Antoni Legutko, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Anders Primdahl Vistisen
EFDD	James Carver
ENF	Mario Borghezio, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Nikolaos Chountis
NI	Georgios Epitideios, Janusz Korwin-Mikke

4	0
GUE/NGL	Javier Couso Permuy, Sabine Lösing, Miguel Urbán Crespo, Marie-Christine Vergiat

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se